

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/66/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119436369
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6119436369.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Zlochu a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. ako členov senátu, v spore žalobcu: Spoločenstvo vlastníkov bytov F3, IČO: 42 187 079, so sídlom Farská lúka 62, 986 01 Filakovo, zastúpeného JUDr. Alenou Babišovou, advokátkou so sídlom Pestovateľská 18, 974 09 Banská Bystrica, proti žalovanej: T. Q., nar. XX. januára XXXX, trvale bytom N. lúka XX, XXX XX N., zastúpenej Kováč/Krpčiarová & partners - advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 47 253 975, so sídlom M. Bela 2, 984 01 Lučenec, o zaplatenie sumy 5.994,60 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 11C/22/2020-157 zo dňa 12. mája 2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaná má **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100%, ktoré jej je žalobca **p o v i n n ý** zaplatiť v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o ich výške.

o d ō v o d n e n i e :

1. Okresný súd Lučenec (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č.k. 11C/22/2020-157 zo dňa 12. mája 2021 (ďalej len „napadnutý rozsudok“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) žalobu o zaplatenie 5.994,60 Eur s príslušenstvom zamietol (prvá výroková veta). O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania (druhá výroková veta).

1.1 Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že žalobca sa podaným návrhom domáhal vydania platobného rozkazu, ktorým by bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť mu sumu 5.994,60 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 1.9.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp.zn. 22T/174/2016-1590 zo dňa 21.12.2017 bola žalovaná ako štatutárna zástupkyňa žalobcu uznaná vinnou zo spáchania zločinu sprenevery a bola jej uložená povinnosť nahradiť poškodenému - Spoločenstvu vlastníkov bytov F3 škodu vo výške 49.976,15 Eur, so zvyškom svojho nároku na náhradu škody bolo poškodené Spoločenstvo vlastníkov bytov F3 odkázané na občiansko-súdne konanie. Tvrdený zvyšok nároku vo výške 5.994,60 Eur tvoria trovy právneho zastúpenia poškodeného (žalobcu) a priame náklady poškodeného uhradené jedným zo zástupcov poškodeného. Splnomocnená advokátka zastupovala poškodeného počas celého trestného konania, a to na základe plnej moci zo dňa 2.3.2016.

1.2 O nároku žalobcu rozhodol Okresný súd Banská Bystrica platobným rozkazom sp.zn. 28Up/1701/2019 zo dňa 17.1.2020, proti ktorému podala žalovaná v zákonom stanovenej lehote

odôvodnený odpor; namietala, že žalobcovi nemohli v trestnom konaní vzniknúť žiadne trovy. Daná advokátka nezastupovala Spoločenstvo vlastníkov bytov F3, pretože v tomto konaní predložená plná moc bola vyhotovená dňa 8.10.2019, teda po vyhlásení rozsudku 22T/174/2016 a osoba uvedená ako štatutárny orgán L. Y. M. nie je štatutárnym orgánom Spoločenstva vlastníkov bytov F3.

1.3 Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie listinami predloženými v konaní, pripojeným spisom Okresného súdu Lučenec sp.zn. 22T/174/2016, ktorého súčasťou je aj vyšetrovací spis a výsluchom svedka L. Q., na základe čoho zistil, že dňa 1.10.2015 bolo začaté trestné stíhanie pre prečin sprenevery, dňa 10.7.2016 bolo vznesené obvinenie T. Q. za zločin sprenevery. Plnou mocou zo dňa 2.3.2016 splnomocnili I. D., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom N. lúka XX, N., L. P., nar. X.X.XXXX, trvale bytom R. XXXX/XX, N., V. A., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom N. lúka XX, N., F. U., nar. X.X.XXXX, trvale bytom N. lúka XX, N., S. Y., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom N. lúka XX, N., B. L., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom N. lúka XX, N., J. L., nar. X.X.XXXX, trvale bytom N. lúka XX, N., W. L., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom N. lúka XX, N., B. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. lúka XX, N., J. L., XX.XX.XXXX, trvale bytom N. lúka XX, N. a L. Q., nar. X.X.XXXX, trvale bytom N. lúka XX, N. advokátku JUDr. Alenu Babišovú na zastupovanie vo všetkých právnych veciach, najmä na zastupovanie ako poškodených v trestnej veci prečinu sprenevery voči doposiaľ neznámemu páchatelovi. T. Q. (žalovaná v tomto konaní) bola dňa 18.11.2016 obvinená zo zločinu sprenevery, čím mala spôsobiť škodu Spoločenstvu vlastníkov bytov F3. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec zo dňa 21.12.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 28.3.2018 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 3To/27/2018, bola T. Q. uznaná vinnou zo spáchania zločinu sprenevery, za čo bola odsúdená na trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov s podmieneným odkladom a uloženým probačným dohľadom v trvaní 3 rokov, zároveň jej bola uložená povinnosť nahradiť poškodenému Spoločenstvu vlastníkov bytov F3 škodu vo výške 49.976,15 Eur a so zvyškom nároku na náhradu škody bolo poškodené Spoločenstvo vlastníkov bytov F3 odkázané na občiansko-súdne konanie. Súd prvej inštancie preskúmal aj zápisnicu zo schôdze vlastníkov bytov a nebytových priestorov bytového domu na ulici N. lúka XXXX/XX, N., vchod XX, XX, XX, XX, konanej dňa 6.10.2016 o 16.15 hod., z ktorej mal za preukázané, že L. Q. navrhol schváliť, aby právne zastúpenie platilo spoločenstvo. Z prítomných 37 vlastníkov bytov hlasovali „za“ 17 vlastníci, „proti“ 14 a zdržalo sa 6 vlastníkov; návrh schválený nebol. Notárskou zápisnicou č. N XXX/XXXX, Nz XXXXX/XXXX bol spísaný priebeh zhromaždenia spoločenstva zo dňa 13.4.2017, na ktorom sa uskutočnilo verejné hlasovanie, že pán Q. nie je splnomocnený členmi spoločenstva konať za celé spoločenstvo; jeden sa hlasovania zdržal a všetci ostatní boli za odsúhlasenie uznesenia. Svedok L. Q. na pojednávaní uviedol, že jedenásti vlastníci bytov, ktorí v roku 2014 zistili, že v spoločenstve chýbajú peniaze, požiadali advokátku JUDr. Babišovú, aby ich v trestnom konaní zastupovala, na čo bola písomne splnomocnená. Uviedol aj, že má vedomosť o tom, že Spoločenstvo vlastníkov bytov F3 vyplatilo advokátke vzniknuté trovy vo výške približne 5.000,- Eur. Spoločenstvu vznikla podľa jeho tvrdení aj ďalšia škoda za vyhotovenie fotokópií z vyšetrovacieho spisu, ktoré zabezpečoval.

1.4 Podľa názoru súdu prvej inštancie bola výrokem Okresného súdu Lučenec v trestnom konaní daná aktívna vecná legitímácia žalobcu v civilnom konaní. Vyčíslená škoda pozostávajúca z trov právneho zastúpenia a hotových výdavkov však nie je škodou, ktorá vznikla žalobcovi v trestnom konaní, nakoľko advokátka JUDr. Babišová nikdy nezastupovala Spoločenstvo vlastníkov bytov F3 v trestnom konaní. Plnou mocou zo dňa 2.3.2016 nebola JUDr. Babišová splnomocnená na zastupovanie Spoločenstva vlastníkov bytov F3, ale v trestnom konaní zastupovala len jedenásť vlastníkov bytov. Na základe predloženej zápisnice zo schôdze vlastníkov bytov a nebytových priestorov bytového domu na ulici N. lúka, ktorá sa konala dňa 6.10.2016 mal okresný súd za preukázané, že návrh jedného z vlastníkov bytov - L. Q., aby právne zastúpenie v trestnom konaní platilo spoločenstvo, nebol schválený, a teda tento záväzok na seba spoločenstvo nikdy neprevzalo.

1.5 Okresný súd konštatoval, že žalobca v konaní nepreukázal existenciu škody, pretože ním uplatnená škoda pozostávajúca z trov právneho zastúpenia a hotových výdavkov, nie je škodou, ktorá vznikla žalobcovi, pretože Spoločenstvo vlastníkov bytov F3 nikdy advokátku JUDr. Babišovú v priebehu trestného konania nesplnomocnilo. V konaní taktiež nemal za preukázané, že L. Q., ktorý zabezpečoval vyhotovovanie fotokópií trestného spisu, by bol splnomocnený spoločenstvom k takýmto úkonom. Pán Q. bol splnomocnený desiatimi vlastníkmi bytov k ich zastupovaniu v trestnom konaní a oboznamoval ich s jeho priebehom. Uvedené mal súd za preukázané z notárskej zápisnice č. N XXX/XXXX, Nz XXXXX/XXXX. Na základe takto zisteného skutkového stavu žalobu v celom rozsahu zamietol.

1.6 O trovách konania rozhodol okresný súd v zmysle § 255 v spojení s § 262 ods. 1 zákona č.160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) tak, že žalovanej, ktorá bola v konaní úspešná, priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca (ďalej aj „odvolateľ“) v zákonom stanovenej lehote odvolanie; navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že zaviazže žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 5.994,60 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5.994,60 Eur od 1.9.2018 do zaplatenia a prizná mu nárok na náhradu trov konania, eventuálne, aby rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatnil odvolacie dôvody uvedené v ustanovení § 365 ods.1 písm. e), f) a h) C.s.p., tvrdil tak, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1 Žalobca namietal, že plnou mocou zo dňa 8.10.2019 založenou v súdnom spise bola právna zástupkyňa žalobcu splnomocnená štatutárnym orgánom spoločenstva na zastupovanie vo veci trov konania, resp. škody spôsobenej žalobcovi v súvislosti s trestným činom žalovanej. Od 2.3.2016 zastupovala právna zástupkyňa žalobcu na základe plnej moci vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, v ktorom správu zabezpečovalo Spoločenstvo vlastníkov bytov F3. Zastupovala tak žalobcu v trestnom konaní, nakoľko T. Q., ako obvinená, nemohla na zastupovanie spoločenstva splnomocniť žiadneho zástupcu, keďže ona sama bola podozrivou osobou zo spáchania zločinu sprenevery. Udelenie plnomocnenstva na zastupovanie prináležalo výlučne vlastníkom bytov a nebytových priestorov.

2.2 Odvolateľ sa nestotožnil ani s právnym posúdením veci, že zvyšok škody, s ktorou bolo spoločenstvo odkázané na civilné konanie, nie je škodou, ktorá vznikla žalobcovi ako právnickej osobe, keďže spoločenstvo nesplnomocnilo advokátku na jeho zastupovanie. Žalobca tvrdil, že právna zástupkyňa poškodeného zastupujúceho ho na základe plnej moci vlastníkov bytov a nebytových priestorov bola od vznesenia obvinenia v plnom rozsahu akceptovaná a pribratá do trestného konania ako splnomocnenec poškodeného - Spoločenstva vlastníkov bytov F3. Vlastníci bytov a nebytových priestorov neboli v trestnom konaní v procesnom postavení poškodených, ale svedkov, ktorí nemohli byť zástupení advokátom.

2.3 Žalobca v odvolaní poukázal aj na posledný odsek trestného rozsudku, v zmysle ktorého bolo poškodené Spoločenstvo vlastníkov bytov F3 so svojím zvyškom nároku na náhradu škody odkázané na občianske súdne konanie, keďže si právna zástupkyňa poškodeného vo veci uplatnila aj trovy právneho zastúpenia, ktoré vznikli poškodeným. Nakoľko tak súd v trestnom konaní nerozhodol o náhrade trov právneho zastúpenia poškodeného, ktoré mu vznikli pribratím splnomocnenca v zmysle § 557 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z.z. Trestný poriadok (ďalej len „Trestný poriadok“), ale odkázal ho so zvyškom škody na občianske súdne konanie, žalobca si odôvodnene uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia v zmysle § 577 ods. 2 Trestného poriadku.

2.4 Poukazujúc na ustanovenie § 424 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), podľa ktorého za škodu zodpovedá aj ten, kto ju spôsobil úmyselným konaním proti dobrým mravom, mal žalobca ako poškodený za to, že jeho nárok na náhradu škody spôsobenej v príčinnej súvislosti so správaním žalovanej, následnom začatí a vedení trestného stíhania, v ktorom bol žalobca právne zastúpený a úspešný, je dôvodný. Žalobca v odvolaní ďalej tvrdil, že splnomocnenec zastupoval na základe plnej moci vlastníkov bytov a nebytových priestorov poškodené spoločenstvo, ktorému preukázateľne vznikli náklady v príčinnej súvislosti s trestným stíhaním žalovanej. Súčasne mal za to, že boli naplnené všetky predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu, a to porušenie právnej povinnosti, existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody a zavinenie.

2.5 V závere odvolania žalobca namietal, že právna zástupkyňa predložila súdu doklad o úhrade žalovanej sumy žalobcom, tento súd nijako nevyhodnotil a ani nezaložil do súdneho spisu. Súd prvej inštancie sa nezaoberal ani vyhodnotením ďalších dôkazov, a to úkonmi splnomocnenca v trestnom konaní a ich vyčíslením podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z.

2.6 Žalobca sa nestotožnil ani s druhým výrokom napadnutého rozsudku o nároku na náhradu trov konania. Trovy konania na strane žalobcu totiž vznikli zavinením žalovanej, ktorá nebola ochotná náklady v súvislosti s trestným konaním poškodenému dobrovoľne uhradiť, a preto bol žalobca nútený uplatniť svoj nárok súdnou cestou. Súd prvej inštancie mal zohľadniť dôvody vzniku trov konania ako aj postoj a správanie žalovanej, ktorá doposiaľ nič dobrovoľne neuhradila a o trovách konania rozhodnúť v zmysle § 257 C.s.p.

3. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že rozsudok súdu prvej inštancie je spravodlivý a navrhla, aby ho odvolací súd potvrdil a žalobcu zaviazal na náhradu trov odvolacieho konania. Poukázala na plnú moc zo dňa 8.10.2019, na základe ktorej tvrdila, že splnomocnená zástupkyňa žalobcu vykonávala vyúčtované úkony pred udelením plnej moci. Uviedla aj, že splnomocnenej zástupkyňi nebola počas trestného konania udelená plná moc na zastupovanie žalobcu; žalobcom k odvolaniu predkladané dôkazy (zápis zmien do registra spoločnosti a správa o priebehu exekúcie) nesúvisia so žalobou.

4. V písomnom vyjadrení (replike) žalobca zotrval na podanom odvolaní a dôvodoch v ňom uvedených. Opätovne poukázal na rozhodnutia súdov vydané v trestnom konaní, citoval ustanovenia § 287 ods. 2 a § 288 ods. 1, 2 Trestného poriadku, v zmysle ktorých je daný záver, že poškodeným v súvislosti s trestným konaním žalovanej bol výlučne žalobca - Spoločenstvo vlastníkov bytov F3. Na prebiehajúce exekučné konanie žalobca poukázal z dôvodu, že žalovaná nebola ochotná zaplatiť žalobcovi škodu, o ktorej bolo rozhodnuté v trestnom konaní.

5. Vzhľadom k tomu, že žalobca vo vyjadrení neuviedol žiadne nové skutočnosti a nevyjadril sa ani k tvrdeniam žalovanej, táto oznámila, že sa k vyjadreniu žalobcu ďalej nebude vyjadrovať.

6. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní, vec preskúmal v rozsahu určenom § 380 ods. 1, 2 C.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

7. Podľa § 387 ods. 1 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8. Odvolací súd preskúmal podstatné odvolacie námietky žalobcu, napadnuté rozhodnutie okresného súdu ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo a konštatuje, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav a vyjadril sa ku všetkým podstatným argumentom strán sporu. Napriek tomu, že sa odvolací súd s právnym posúdením veci súdom prvej inštancie nestotožňuje v celom rozsahu, napadnuté rozhodnutie je vo výrokovej časti vecne správne, preto ho v zmysle § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

9. Z obsahu napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd prvej inštancie odvodil aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu od výroku trestného rozsudku, ktorým bolo poškodené Spoločenstvo vlastníkov bytov F3 odkázané so zvyškom svojho nároku na náhradu škody na občianske súdne konanie. Dôvodom, pre ktorý súd prvej inštancie zamietol žalobu bolo, že žalobca nepreukázal existenciu škody pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia a hotových výdavkov, ktorá mu mala vzniknúť v priebehu trestného konania, nakoľko advokátku JUDr. Alenu Babišovou splnomocnilo na zastupovanie v trestnom konaní len 11 vlastníkov bytov, nie Spoločenstvo vlastníkov bytov F3.

10. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy jedna strana sporu predstavuje subjekt práva a strana druhá je subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v civilnom procese používa pojem vecná legitimitácia. Aktívnou vecnou legitimitáciou sa rozumie „také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimitácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitimitáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta.“ (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Cdo/205/2009 zo dňa 29.6.2010). Ak súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca je aktívne vecne legitimitovaný v tomto konaní len na základe výroku trestného rozsudku, vec nesprávne právne posúdil.

10.1 Zo súdom prvej inštancie vykonaného dokazovania vyplýva, že plnou mocou zo dňa 2.3.2016 splnomocnilo 11 vlastníkov bytov a nebytových priestorov (individualizovaných menom, priezviskom a trvalým bydliskom) advokátku JUDr. Alenu Babišovou na ich zastupovanie ako poškodených v trestnom konaní. V bytovom dome, v ktorom žalobca vykonáva správu, sa nachádza 64 bytov a len 11 vlastníkov splnomocnilo JUDr. Babišovou na ich zastupovanie v trestnom konaní. Nakoľko bola T. Q., predsedníčka Spoločenstva vlastníkov bytov F3, obvinená zo spáchania trestného činu, nebolo možné, aby ona, ako štatutárny orgán riadiaci činnosť spoločenstva a konajúci v jeho mene, splnomocnila právneho zástupcu na zastupovanie Spoločenstva vlastníkov bytov F3 v trestnom konaní. Samotný žalobca poukázal na ustanovenie § 7c ods.9 zákona č. 182/1993 Zb., v zmysle ktorého tvoria zhromaždenie (ako jeden z orgánov spoločenstva, pozn. súdu) všetci vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome; zhromaždenie rozhoduje o veciach, o ktorých rozhodujú vlastníci bytov a nebytových priestorov podľa § 14 až § 14b. Vychádzajúc z predmetného ustanovenia uviedol, že plnomocnenstvo na zastupovanie mohli advokátke udeliť výlučne vlastníci bytov a nebytových priestorov; s týmto tvrdením sa stotožňuje aj odvolací súd.

10.2 Žalobca, v odvolaní citujúc všeobecné ustanovenia o orgánoch spoločenstva, však opomenul prihliadnuť na tú skutočnosť, že rozhodovanie vlastníkov bytov a nebytových priestorov je v zmysle zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov založené na väčšinovom princípe. Aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp.zn. IV. ÚS 194/2012-17 zo dňa 12. apríla 2012 konštatoval, že "... závery v hlasovaní prijaté sú rozhodnutím vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Rozhodnutie prijaté príslušnou väčšinou vlastníkov bytov a nebytových priestorov je prejavom ich väčšinovej vôle. Následne je toto ich rozhodnutie realizované." V zmysle ustanovenia § 14 ods. 2 zákona o vlastníctve bytov sa rozhodnutia vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome prijímajú na schôdzi vlastníkov alebo písomným hlasovaním. Na základe uvedeného je preto nevyhnutné poukázať na schôzdu vlastníkov bytov, ktorá sa uskutočnila dňa 6.10.2016, zápisnica z ktorej je založená v súdnom spise (č.l. 118). Jedným z bodov schôdze bol návrh pána L. Q., aby trovy právneho zastúpenia platilo spoločenstvo, nakoľko ich zatiaľ „platia len tí, ktorí žalobu podali“ (tí, ktorí podali trestné oznámenie, pozn. súdu), a teda tí 11 vlastníci, ktorí na zastupovanie splnomocnili JUDr. Babišovou. Vlastníci bytov však tento návrh na schôdzi neschválili. Z predloženej zápisnice je zrejmé, že z na schôdzi prítomných 37 vlastníkov bytov vyjadrilo súhlas s návrhom len 17 z nich. Ak podľa ustanovenia § 14b ods. 4 zákona o vlastníctve bytov sa na prijatie rozhodnutia vyžaduje nadpolovičná väčšina na schôdzi prítomných vlastníkov bytov a uvedené splnené nebolo, nemôže žalobca účelne tvrdiť, že spoločenstvo zastupoval na základe rozhodnutia vlastníkov bytov.

10.3 Pri posúdení vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, na základe čoho sa určitá osoba subjektívne cíti byť účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, relevantnou je skutočnosť, či účastníkom objektívne je (viac rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/192/2004). Nedostatok vecnej legitímácie, či už aktívnej alebo pasívnej, znamená, že strana nie je nositeľom práva (alebo povinnosti), o ktoré v konaní ide a vedie vždy k zamietnutiu žaloby. Väčšina vlastníkov bytov a nebytových priestorov sa nemienila finančne podieľať na náhrade trov právneho zastúpenia a väčšina vlastníkov bytov ani nesplnomocnila JUDr. Babišovou na ich zastupovanie. Keďže žalobca ako právnická osoba v konaní nepreukázal, že práve jemu vyplýva procesné právo uplatňovať si daný nárok, a teda že on je nositeľom práva, nemožno vyvodiť iný záver ako ten, že mu aktívna vecná legitímácia v tomto spore nesvedčí.

11. V konaní pred súdom prvej inštancie nebolo preukázané ani reálne plnenie žalobcu, a teda odvolací súd nemohol konštatovať, že by žalobou uplatnený nárok predstavoval škodu, ktorá vznikla žalobcovi. Predpokladom úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody je totiž zistenie, že žalobca je tým subjektom, ktorému škoda vznikla. Ak žalobca odvodzuje svoj nárok od faktúry a bankovej transakcie, predložených súčasne s odvolaním, tieto predstavujú v zmysle § 366 C.s.p. novotu v odvolacom konaní. V civilnom procese platí koncentračná zásada a nakoľko mal žalobca možnosť uplatniť tieto dôkazy ako prostriedky procesného útoku už v priebehu konania na súde prvej inštancie, no neurobil tak, nie je možné ich v odvolacom konaní akceptovať.

11.1 Odvolací súd dodáva, že formálna existencia faktúry bez ďalšieho nesvedčí o skutočnom zaplatení vyúčtovanej sumy, nakoľko vyhotovenie faktúry znejúcej na určité plnenie neznamená, že k plneniu aj došlo. Faktúra predstavuje v zmysle zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty doklad alebo oznámenie, ktoré slúži na účtovanie hodnoty dodaného tovaru alebo služby a je len účtovným dokladom, ktorý neodráža reálne plnenie. Takéto plnenie je možné preukázať výpisom z účtu alebo dokladom o vykonaní transakcie; ak takýto dôkaz žalobca predložil až v odvolacom konaní napriek tomu, že

v priebehu konania na súde prvej inštancie na to mal dostatok času, nie je možné naň v tejto fáze konania prihladať, pretože nejde o prostriedok procesného útoku, ktorý by odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť už v konaní pred súdom prvej inštancie. Reagujúc na odvoláciu námietku žalobcu, že súd prvej inštancie nevyhodnotil doklad o úhrade žalovanej sumy žalobcom a tento ani nezaložil do súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že zo žiadnych podaní žalobcu a ani ich príloh predložených v priebehu konania na súde prvej inštancie nevyplýva, že by žalobca ním tvrdený doklad o úhrade vôbec predložil. Naopak, zo zápisnice z pojednávania zo dňa 12.5.2021 (na ktorom bol aj vyhlásený napadnutý rozsudok), predloženie ďalších (nových) dôkazov nevyplýva; na otázku súdu prítomní právni zástupcovia zhodne uviedli, že návrhy na doplnenie ďalšieho dokazovania nemajú, súd prvej inštancie po záverečných rečiach dokazovanie uznesením vyhlásil za skončené.

12. V situácií, kedy bola žaloba v celom rozsahu zamietnutá, nemohol žalobca legitímne očakávať, že súd prvej inštancie vyhodnotí jednotlivé úkony splnomocnenca v trestnom konaní s prihliadnutím na ich vyčíslenie podľa advokátskej tarify. Podstatnou otázkou pre rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo zistenie, kým bola právna zástupkyňa splnomocnená na zastupovanie v trestnom konaní, či je daný právny základ nároku, či došlo ku škode, v čom prípadne zistená škoda spočíva, kto a v akom rozsahu bolo povinný právnej zástupkyňi zaplatiť odmenu za poskytovanie služieb. Až pri pozitívnych odpovediach na nastolené otázky by bolo skúmanie reálnosti vykonania úkonov právnych služieb relevantné. Požiadavka preskúmania dôvodnosti jednotlivých úkonov právnych služieb v trestnom konaní bola vzhľadom na výsledok sporu nadbytočná, nevhodná a bez právneho významu, preto aj túto námietku žalobcu vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú.

12.1 V súvislosti s tvrdeným nevyhodnotením ďalšieho dôkazu - hotových výdavkov žalobcom vyčíslených vo výške 88,68 Eur pozostávajúcich z nákladov na vyhotovenie fotokópií z vyšetrovacieho spisu a súdneho spisu hrađených pánom L. Q., ku ktorým žalobca predložil potvrdenky o úhrade, odkazuje odvolací súd na bod 34. odsek druhý napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie; okresný súd, vychádzajúc z notárskej zápisnice založenej v trestnom spise Okresného súdu Lučenec, mal za preukázané, že pán L. Q. nebol splnomocnený konať za spoločenstvo, čo následne podporil aj svojou svedeckou výpoveďou na pojednávaní dňa 12.5.2021. Tieto náklady uhradil pán Q., čo vyplýva aj z jeho tvrdení (tieto som ja prefocoval), z jednotlivých dokladov, a nemožno ich za žiadnych okolností považovať za škodu žalobcu ako právnickej osoby. Žalobca nepreukázal, že by spoločenstvo uvedenému svedkovi náklady na vyhotovenie fotokópií preplatilo; žalobca tak žiada úhradu nákladov, u ktorých nepreukázal, že vznikli na jeho strane.

12.2 Odvolací súd napokon zdôrazňuje, že iba skutočnosť, že bol žalobca trestným rozsudkom odkázaný na občianske súdne konanie neznamena, že takýto nárok je dôvodný; súd rozhodujúci podľa Civilného sporového poriadku opätovne musí posúdiť dôvodnosť nároku; aktívnu a pasívnu vecnú legitimáciu, právny základ nároku a dôvodnosť výšky uplatneného nároku. Ak trestný súd uznal, že škoda vo výške 49.976,15 Eur vznikla poškodenému Spoločenstvu vlastníkov bytov F3, tento nárok mu priznal, išlo o priamu škodu, ktorá poškodenému vznikla priamym konaním žalovanej. Pokiaľ ide o trovy právneho zastúpenia (vo vzťahu ku ktorým bol žalobca odkázaný na civilné konanie), tieto mali predstavovať výdavky súvisiace s uplatnením práva. Žalobca podstatné skutočnosti pre posúdenie tohto nároku nepreukázal, najmä pokiaľ ide o preukázanie, že to bol žalobca, ktorý právnu zástupkyňu splnomocnil k zastupovaniu v trestnom konaní (naopak z trestného spisu vyplýva splnomocnenie 11-timi fyzickými osobami) a zároveň, že vykonané úkony právnej služby platil žalobca. Uvedené v konaní pred súdom prvej inštancie nepreukázal; neunesol tak dôkazné bremeno k preukázaniu právneho základu nároku.

13. Z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV.ÚS 115/03 zo dňa 3. júla 2003 vyplýva, že „všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania.“ Keďže je preukázanie vecnej legitimácie jedným z predpokladov úspešnosti žaloby a odvolací súd dospel k záveru, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný v tomto konaní, požadovanú zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia neboli spôsobilé prívodiť ani ostatné žalobcom uplatnené odvolacie námietky.

14. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil, nakoľko je vo výroku, ktorým zamietol žalobu, vecne správny.

14.1 Odvolanie žalobcu smerovalo aj proti výroku o nároku na náhradu trov konania, v súvislosti s ktorým sa žalobca domáhal aplikácie ustanovenia § 257 C.s.p., použitie ktorého však v priebehu konania nenavrhol a nežiadal. V zmysle tohto ustanovenia súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Aplikácia predmetného ustanovenia prichádza do úvahy len ojedinele, vo výnimočných prípadoch, pretože má negatívny dopad na stranu sporu, ktorá by inak nárok na náhradu trov konania mala. Pri rozhodovaní súd prihliada nielen na podiel zodpovednosti za vznik sporu, ale aj na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery strán sporu a v neposlednom rade aj na samotný výsledok sporu. Obsah spisu a výsledok tohto konania však v prejednávanej veci neodôvodňujú aplikáciu ustanovenia § 257 C.s.p. Bez povšimnutia odvolacieho súdu zároveň nemohla ostať skutočnosť, že žalobca v odvolaní žiadal, aby súd zmenil napadnutý rozsudok a priznal mu nárok na náhradu trov konania; žiadal tak, aby rozhodnutie o trovách konania odrážalo výsledok sporu. Je preto potrebné konštatovať, že v situácií, kedy súd prvej inštancie žalobu zamietol, rozhodol správne aj o nároku žalovanej na náhradu trov konania voči žalobcovi podľa úspechu v spore, preto odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie aj v závislom výroku o trovách konania. Dôvodom pre aplikáciu ustanovenia § 257 C.s.p. nemôže byť skutočnosť, že žalobca neunesol v konaní pred súdom prvej inštancie dôkazné bremeno ním tvrdených skutočností .

15. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanej, ktorá bola v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešná, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %. Dôvod pre aplikáciu ustanovenia § 257 C.s.p. aj s prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd nezistil. O výške trov konania rozhodne súdny úradník súdu prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods.2 veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).